

Ceny Kurjera

we Lwowie.
 Kwartalnie 3 zł. 60 ct.
 Półrocznie 7 „ 20 „
 Miesięcznie 1 „ 20 „
 Za nadsyłanie do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.
Na prowincji.
 Kwartalnie 4 zł. 80 ct.
 Półrocznie 9 „ 60 „
 Miesięcznie 1 „ 60 „
Za granicą.
 Kwartalnie 10 mark.
 Numer pojedynczy 5 c.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano.

Właściciele: Rewakowicz Henryk i Spółka.

Ceny ogłoszeń

Od objętości wiersza petitem za 1 raz 6 centów.

Nekrologja lub Korespondencja prywatne — za każdy wiersz 12 centów.

Reklamy w rubryce „Nadesłane“ za każdy wiersz 20 ct.

Rekopisma nie zwracają się.

<p>Rzymako-katolickie: Dziś: Cyr. i Met. Jutro: 40 męczenników. Pojutrze: Anieli.</p>	<p>Grecko-katolickie: Porfyrja. Prokopja. Wasylja</p>	<p>REDAKCJA, ADMINISTRACJA I EKSPEDYCJA przy ulicy Chorążczyzny 1. 5. — Nr. Telefonu 114.</p>	<p>KALENDARZ MYŚLIWSKI. Wolno polować na droptę, pardwy, słonki, ciastrowie, guszcze i ptactwo wodne i błotne w ogólności.</p>	<p>Wschód słońca o 6 g. 33 m. Zachód „ o 5 g. 50 m. Barometr 757. Mróz.</p>
---	---	---	---	---

Interpelacja Potoczka o głodzie.

Zważywszy, że górskie powiaty zachodniej Galicji i całe Powiśle nawiedzili dotkliwa klęska nieurodzaju, że w pow. myślenickim według sprawozdania Rady pow. prawie 62 tysiące osób cierpi głód i nie ma ziarna na zasiew, że w pow. krakowskim według dotychczasowych dochodzeń na 23 gmin około 3 tysiące ludności, już dzisiaj nie ma żadnych środków pogorzenia, że w pow. Wielickim położenie pogarsza się, zważając o dniu na dzień, że w pow. żywieckim ludzie będą umierać z głodu, że klęska bardzo dotknęła także powiaty: sandecki, limanowski, grybowski, wadowicki, kolbuszowski, mielecki, łanucki i inne, że zatem objęła szeroką przestrzeń i przybrała groźne odwróci, wślazłszy, że jeśli się tej klęski nie odwróci, wślazłszy, że poczną grasować w kraju choroby epidemiczne, że lud rolniczy znacznie wyprzedawać grunta i popadać w niewolę długów lichwiarskich, że tłumy wyemigrują na obczyznę, a pola nieobsiane podetną na długie lata dobrobyt rolnika i kraju,

zapytujemy komisarza rządowego:

1. Jaka kwota z uchwalonych przez Radę państwa 360 tysięcy zł. w. a. prelimitowana jest dla Galicji.
2. Kiedy mianowicie wysoki rząd zamierza przystąpić do rozdziału tej kwoty.
3. Czy wysoki rząd zamierza, nie poprzestając na tej doraźnej pomocy, przyjść z dalszą ze strony państwa pomocą, odpowiednią rozmiarom klęski i potrzebie?
4. Czy wys. rząd zechce przyjść z pomocą ludności, dotkniętej klęską głodową, przez bezpłatne przewożenie kolejami państwowymi żywności, oraz ziemniaków na czas wiosennych zasiewów.
5. Czy wys. rząd zechce na podstawie przeprowadzonych przez się dochodzeń polecić ek. urzędom podatkowym odpisanie podatku, które z powodu klęsk elementarnych na mocy ustawy mogły być odpisane, aby w ten sposób terminie pomocą ludności, która w przepisany terminie nie skorzystała z dobrodziejstwa ustawy, a która nie jest zdolna do ponoszenia ciężarów podatkowych, pasuje się z głodem i pozbawiona jest możliwości obsiania i obsadzenia pól swoich.

Głosy nauczycielskie.

Otrzymałmy pismo następujące:

Z wielkim żalem przyjęto do wiadomości projekt, uchwalony na posiedzeniu klubu lewicy, odbytem w przeddzień otwarcia Sejmu d. 2. marca br., w myśl którego starsi nauczyciele po miasteczkach z płacą 450 zł. nie otrzymaliby żadnego polepszenia plac — nawet o szeląg!

Tymczasem smutne doświadczenie poucza, że starsi nauczyciele w powiatowych miastach żyją w bardziej oplakanych stosunkach materialnych, aniżeli nauczyciele klasy piątej i szkół filjalnych.

Weźmy za przykład Ropczyce, powiatowe miasto z załogą wojska: tu licha pomieszkanie o 2 pokojach kosztuje rocznie 150 zł., sąg twardego drzewa do 15 zł., kilogram lichego mięsa do 50 ct., podobnie rzecz się ma z innymi artykułami — bajecznie drogi. O ubraniu zaś chyba lepiej zamilczeć!

Ubocznych zajęć w Ropczycach nie ma. Ucznia na stancję i wikt nikt z okolicy nie da, bo niedaleko Rzeszów i Tarnów; korepetycje zabro-

nione art. 19 ust. szk. z 1889 r., a o lekcyj prywatnej nikomu z rodziców nawet się nie śni.

Cóż przeto pozostaje tym nauczycielom? — gorzka, straszna nędza, co gniołąc człowieka na każdym kroku, nie pozwala mu rozwinąć całej energii, tak potrzebnej w jego wychowawczo-naukowym zawodzie wśród inteligencji.

Nie wierzymy w to, by w. Reprezentacja kraju nie raczyła uwzględnić słusznych prośb i starszych nauczycieli po miastach powiatowych, tj. by nie podniosła dotychczasowej płacy 450 zł. przynajmniej do 600 zł. z 20 proc. na pomieszkanie.

Nadto, na podstawie drugiego ustępu art. 12. ustawy szk. z r. 1889, należy się wspomnianym nauczycielom w Ropczycach osobny dodatek miejscowy do emerytury nie wliczalny, o który szkoła ropczycka przed dwoma laty starała się przez PT. pp. posłów, lecz nadaremno. Miejmy przynajmniej teraz nadzieję i w tym względzie!

Ze Stanisławowa piszą nam:

Ustawa szkolna z 1. stycznia 1889 przyznała nauczycielom szkół ludowych 10 proc. dodatek na pomieszkanie. Sejm, uchwalając odnośną ustawę, miał niezawodnie na myśli także nauczycieli i nauczycielki szkół wydziałowych, które również należą do kategorii szkół ludowych. Tymczasem Rada szkolna krajowa, trzymając się ściśle brzmienia ustawy, pominęła nauczycieli i nauczycielki szkół wydziałowych. Obecnie ma Sejm na wniosek posła Kramarczyka przyznać nauczycielom ludowym 20 proc. dodatku drożyznianego, może przeto i tym razem nastąpić ten sam wypadek — pominięcie nauczycieli szkół wydziałowych, których położenie tak samo przykre, jak innych. Zwracamy przeto na tę okoliczność uwagę Sejmowi, który niezawodnie sprawiedliwości zadosyć uczyni.

Sejm galicyjski.

IV. posiedzenie d. 8. marca. Początek o g. 11. m. 25. Po zawiadomieniu ze strony marszałka, iż się ukonstytuowały komisje: petycyjna, gminna, bankowa i drogowa, odczytano spis petycji, obejmujący 140 numerów, między temi kilkadziesiąt o dodatek drożyzniany i polepszenie bytu nauczycieli ludowych. Za petycją nauczycieli z Mościsk przemiłował hr. Stadnicki Stan. Proszą oni o regulację płacy według wyższej klasy, gdyż do Mościsk należy jeszcze 5 gmin. Petycję funkcyjarską szpitala powszechnego w Rzeszowie o zabezpieczenie bytu zalecił kilku słowy p. Midowicz.

Z porządku dziennego przydzielono komisjom w pierwszym czytaniu 7 nowych sprawozdań Wydziału kraj. Jest tam projekt uwolnienia domów robotniczych od dodatków, o szkole ogrodniczej w Tarnowie, o uregulowaniu stacji mytniczej w Podwoleczyskach, o tańszym pomieszczeniu żandarmerji i o ustanowieniu sądu pow. w Strusowie.

Bez rozpraw ryczałtem uchwalono koncesje mytnicze Radom powiatowym: od mostu na Wiarze pod Drozdowicami, na drodze podhajacko-halickiej, Trembowla-Budzanów, Biała-Jawiszowice, Tarnobrzeg Stale, Żydaczów-Żurawno — na rzecze Lubaczówce w Monasterzu; — skarbowi wojskowemu na Wiarze pod Krównikami, Radzie pow. w Chrzanowie od przewozu na Wiśle pod Janko-

wicami, dalej na drogach gminnych Jarosław-Sieniawa i Przemysł-Pruchnik — od przewozów w Naklu, Podłężu, Pałuszycach, Tyrawie solnej, Uściu jezuckim, — od mostów w Dobrotworze, Bereźnicy królewskiej, Stanisławczyku i Burzynie.

W miejsce chorego Romańczuka wybrano do kom. budżetowej ks. Siczynskiego, a do szkolnej przy pierwszym głosowaniu rozstrzelili się głosy pomiędzy Sawczaka (37), ks. Kowalskiego (33) i Huryka (17), ponieważ Torosiewicz Wydziału krajowego do komisji sejmowej. Nie było takiego obyczaju. Przy drugim tedy głosowaniu ks. Kowalski otrzymał większość 49 na 87 głosujących.

Do komisji podatkowej zostali wybrani: Abrahamowicz, Czaykowski Alfons, Fruchtman, Horodyski Kornel, Jawowski, Korytowski, Łączynski, Midowicz, Niezabitowski, Ochrymowicz, Rosensock, Rutowski, Stonecki, Stadnicki Stan., Szeliski, Weigel i Wiktor.

P. Mizia wniósł interpelację do Wydziału krajowego, czy nie ma zamiaru przystąpić w br. do regulacji rzek w pow. Żywieckim, co by zapewniło zarobek ludności głodującej.

P. Huryk postawił wniosek samoistny o zniesienie myś. na drogach krajowych i zastąpienia dochodu z nich podatkiem, a dr. Antoniewicz wniosek o zmianę ordynacji wyborczej z wezwaniem do rządu, aby projekt jej z uwzględnieniem równości obywatelskiej i zasady tajnego głosowania przedstawił Sejmowi jak najprędzej.

Koniec posiedzenia o g. 1. m. 10. Następane w piątek. Porządek dzienny będzie rozesłany posłom. Znaczna liczba posłów wyjechała na pogrzeb Popiela do Krakowa.

Przypuszczenie włościan do galic. Tow. kredytowego ziemskiego.

Z prawdziwą przyjemnością wyczytałem w dziennikach projekt Związku stowarzyszenia zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, wniesiony do galic. Tow. kredyt. ziemskiego w sprawie rozciągnięcia działalności tego Tow. także do pożyczki na hipotekę posiadłości włościańskich. Po upadku banku włościańskiego i zlikwidowaniu Zakładu kred. ziemskiego w Krakowie, nader dotkliwie czuć się daje brak instytucji publicznej dla kredytu włościańskiego. Przedewszystkiem znaczny wypadek, że w razie zapotrzebowania kredytu, skazany jest włościanin prawie wyłącznie na zaciągnięcie pożyczki z kas oszczędności, te zaś nietylko mając prawie monopol w powiecie, są bardzo trudne w udzielaniu pożyczek, lecz droga do uzyskania i zrealizowania pożyczki jest nadto bardzo skomplikowaną i nader kosztowną. Właśnie dziś mam pod ręką wypłatę pożyczki włościańskiej, zaciągniętej w Kasie oszczędności miasta Bielska. Proceder był następujący: Strona wniosła podanie do Kasy o pożyczkę 400 zł., przy załączeniu wyciągu hipotecznego, którego kosztą oraz porto wynoszą 2 zł. 20 ct., do dyrekcji kasy oszczędności w grudniu 1891. W styczniu otrzymała zawiadomienie o uchwale przychylniej, od której porto 15 ct., z tem, że ma się udać do adwokata w Bielsku, celem zeznania skryptu legalizowanego, podania intabulacyjnego itd. co trwa dwa miesiące i nareszcie w marcu 1892 po odtrąceniu kosztów adwokata w kwocie 35 zł. 83 ct., i tak zwanej Kanzeleigebühr kasy 4 zł., a zatem po opłaceniu kosztów 42 zł. 18 ct., nie

licząc już dni zmarnowanych w podróży, otrzymuje resztę pożyczki wypłaconą.

W czasie istnienia Galic. Zakładu kredytowego ziemskiego, była wyrobioną praktyką, że w razie udzielenia promesy na pożyczkę, zakład przesyłał notariuszowi w siedzibie dotyczącego sądu powiatowego wszelkie druki na skrypt, w formie aktu notarialnego, oraz na podanie intabulacyjne, tenże notariusz w krótkiej drodze wzywał stronę i po wypełnieniu formularzy wnosił od razu podanie intabulacyjne do sądu, a po otrzymaniu rezolucji tabularnej przy zwrocie ostatnim wpisem uzupełnionego wyciągu hipotecznego, przesyłał zakład pieniądze do rąk dotyczącego notariusza, który je stronie wypłacał i kwit przysyłał do Zakładu.

Celem obniżenia kosztów istniał zaś co do honorarium notariusza osobny układ poniżej zwykłej taryfy tak, że kosztła się nader niskie okazywały, a sprawa pożyczki 400 zł. nie kosztowała więcej jak 14 zł. 50 ct. wraz z stemplami. Brak takiej instytucji finansowej dla kredytu włościańskiego szczególnie odczuwamy tu na kręścach Galicji, gdzie prawie całe powiaty sądowe: Biała, Kęty, Oświęcim, Żywiec, Andrychów, Miłówka i Ślemień są klientami Kasy oszczędności w Bielsku, instytucji czysto niemiecko-żydowskiej i tysiące ciężko zapracowanych guldenów corocznie i bezpowrotnie wędrują jako procent od niemieckich kapitałów za granicę kraju.

Przyklasnąć tylko można zupełnie na czasie będącemu projektowi słowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, a dającemu Galic. Towarzystwu kred. ziemskiemu sposobność wywarcia tego samego dobroczynnego wpływu na poprawienie stosunków ekonomicznych chłopków, jaki wywarło swą półwiekową działalnością na stosunki właścicieli dóbr tabularnych. (J. S. notariusz).

Małżeństwa żydowskie.

Prezydium sądu krajowego wyż. w Krakowie wydało 23. stycznia br. okólnik co do małżeństw rytualnych u izraelitów. Opiewa on:

W. ministerstwo sprawiedliwości zwróciło moją uwagę na notoryczny zresztą fakt, iż izraelici w Galicji przy zawieraniu małżeństw uważają tylko formalności ich rytuałem wskazane wypełniają a nie przestrzegają przepisów, ustawą do zawarcia ważnego małżeństwa wymaganych.

Okoliczność ta, że takie ze stanowiska prawa cywilnego nieważne małżeństwa uważają izraelici za zupełnie prawne, ma wielką doniosłość w postępowaniu spadkowym.

Gimnastyka w Szwecji.

O gimnastyce wogóle, a gimnastyce szwedzkiej w szczególności dużo się u nas mówi, ale jakże mało kto zna ją rzeczywiście! To, co się nazywa u nas gimnastyką szwedzką, jest nieudolną kopją lub słabą częścią tego, czem ona jest w rzeczywistości. Aby ją poznać, zrozumieć jej znaczenie i doniosłość, trzeba ją widzieć w Szwecji; widzieć te zastępy młodych mężczyzn i kobiet, oraz dzieci rozmaitego wieku, oddających się z ożywieniem i zapałem ćwiczeniom gimnastycznym; widzieć nauczycieli i nauczycielki, z gruntowną znajomością przedmiotu przewodniczących tym sprawnym i zręcznym szeregom, a wówczas z łatwością zrozumiemy, że wpływ tych ćwiczeń na zdrowie i rozwój sił człowieka musi być istotny, kiedy naród spokojny, poważny, zastanawiający się i praktyczny otoczył taką wyjątkową pieczołowitością gimnastykę.

Gimnastyka w Szwecji jest nauką, której się oddają specjaliści, pedagodzy, lekarze; ci ostatni od lat trzydziestu zaczęli ją stosować do celów leczniczych i z takim powodzeniem, że można powiedzieć, iż dzień każdy nowe im na tem polu zdobycze przynosi. Coraz to szerzej rozchodzi się sława gimnastyki szwedzkiej, a szerzą ją nie sami Szwedzi, lecz zagraniczni lekarze, którzy tu coraz częściej przybywają uczyć się jej, aby ją potem pacjentom swoim zalecać w rozmaitych cierpieniach.

Szwedzi mało mają ducha inicjatywy, niechętnie wychodzą z bierności swojej; w wielu rzeczach i wielu wypadkach objaw ten występuje, więc o swojej gimnastyce i o jej zastosowaniach mało pisali. Zresztą język ich tak niewiele jest

Zdarza się bowiem, że przy pertraktacjach spadkowych, jeżeli trzecie osoby żadnych nie podnoszą zarzutów, przedstawieni jako ustawowi spadkobiercy nie bywają wzywani do wykazania swego prawa spadkowego, i że w ten sposób sądy uważają często osoby jako za ważnego małżeństwa pochodzące, które wedle ustawy wcale jako takie uważane być nie mogą, a temsamem także żadnego prawa do spadku nie mają.

Jest to rzeczą ubolewającą godną, jeżeli małżeństwa, którym państwo odmawia ważności, w szerokich warstwach ludności stały się zwyczajem i są osłonięte pozorem małżeństw prawnie zawartych. Interes więc powagi państwa wymaga, aby takiemu pomijaniu ustawowych przepisów, wszelkimi środkami zapobiegano, a do tego wielce przyczynić się mogą sądy, albowiem one przy pertraktacjach spadkowych mają wielokrotnie sposobność badać stosunki rodzinne i zająć decydujące stanowisko wobec kwestji tak zwanych rytualnych małżeństw izraelitów.

Jakkolwiek ustawa nie zawiera ścisłego przepisu na to, w jaki sposób osoby, które jako ustawowi dziedzice występują, wykazywać mają swe prawo do spadku, to przecież badanie z urzędu uprawnienia zgłaszających się do spadku musi być uważane jako zadanie, przypadające sądowi spadek przeprowadzającemu. Jeżeli bowiem w szczególności przepis §. 123. ces. pat. z dnia 9. sierpnia 1854 nr. 203 d. p. p. tylko niepodjęte oświadczenia osób interesowanych uważa za wystarczające, aby pewną osobę za najbliższego do ustawowego dziedziczenia powołanego krewnego uznać, to w tem leży obowiązek sądu w razie zachodzących wątpliwości, żądać dalszego a w pierwszej linii przez wyciągi z ksiąg metrykalnych dostarczyć się mającego dowodu pokrewieństwa.

Wątpliwości zaś te mogą być szczególnie wtedy uzasadnione, jeżeli istnienie tzw. rytualnych małżeństw i mylne pojmowanie, jakie o ważności tychże w dotyczących warstwach ludności panuje, jest notorycznym.

Jeżeli więc nie może być dostarczonem formalny dowód tytułu do prawa dziedziczenia, wówczas winny wejść w zastosowanie owe przepisy, jakie istnieją co do spadków, w których spadkobiercy nie są wiadomi, względnie co do spadków bezdziedzicznych.

Zwracam przeto uwagę wszystkich sądów koleżeńskich, powiatowych i powiatowych miejsko-delegowanych na wytuszczonej powyżej kwestji małżeństw rytualnych izraelitów, tudzież na powołany

znany, że uczonym Szwedom nie chce się nawet pisać dzieł wyczerpujących dla współziomków, bo ci teorii nie potrzebują, mając ciągłą praktykę, a za leniwi są, aby pisać w obcym języku, lub starać się o tłumaczenie prac swoich.

Co zaś do cudzoziemców, ci, przynajmniej, mało się dotąd Szwecją zajmowali. Gdy przebrzmiał odgłos zwycięstw Gustawa Adolfa, awanturnych wypraw Karola XII. i romantycznych dzieł Bernadottego, Szwecja dla ogółu zapadła w mglistą dal północy, a to, co ją przypominało od czasu do czasu, było zaślubnym magnesem, aby do niej ściągając ludzi ciekawych, żądnych wrażeń lub pragnących z obcych krajów osiągnąć pożytek jakiś dla swojego.

Dopiero w ostatnich czasach stan rzeczy się zmienił. Najpierw Amerykanie, zwiędziwszy wszystkie galerje i muzea zachodnie, wszystkie riwiry, wdrapawszy się na wszystkie lodowce szwajcarskie, poznawszy każdy szalec osobiście lub z opisów, rycin, fotografii, zwrócili swe kroki na północ. Za nimi lub jednocześnie i z tych samych powodów podążyli Anglicy.

Fjordy stały się modnymi. Bedekery objęły razem: Danję, Norwegję i Szwecję, zamorscy więc turyści zajrzeli i tutaj. Odtąd zainteresowano się również i gimnastyką szwedzką i sława jej rozchodzić się zaczęła. Podążyli do Szwecji i Niemcy, i Francuzi, którzy, mimo niechęci uznania, że może być gdziekolwiek coś lepszego niż u nich, przyznali Szwedom wyższość ich gimnastyki wojskowej i pedagogicznej nad gimnastyką francuską, a całkowitą zasługę w zastosowaniu jej do medycyny, po za obrębem ortopedyki.

Podróżnik lub podróżniczka, których tu przywiodła ciekawość zapoznania się z gimnastyką, na wstępie z uwagą przypatruje się, jak też wyglądają ci wygimnastykowani Szwedzi i wygimnasty-

przepis § 123 ces. pat. z dnia 9. sierpnia 1854 nr. 203 d. p. p. Zborowski mp.

Lichwiarze.

Władze policyjne w Warszawie sporządziły listę osób, trudniących się w grodzie syrenim „operacjami pieniężnymi”. Listę tę ogłaszają pisma warszawskie. Zawiera ona sto kilkadziesiąt nazwisk, z których cytujemy jako charakterystyczne następujące: Szymon Aksamit, ulica Miła; Izrael Auscaler, Nalewki; Władysław Eata, Stare Miasto; Herc Władysław, Mostowa; Lewek Walfisz, Świętojerska; Chaskel Wilder, Dzika; Szmul Gościnnny, Dzika; Jojua Hermelin, Krochmalna; Rafał Hantower, Zielna; Hersz Gelbisz, Solec; Abraham Dreiman, Muranowska; Pessa Zeberko, Zimna; Szoel Żagiel, Chłodna; Lewek Krajcman, Miła; Pejsach Kaplan, Muranowska; Moszek Kamień, Nizka; Szoel Kamiński, Elektoralna; Josek Kana i Judka Leib Kana, Chłodna; Chaskiel Klinowski, Krucza; Fabjan Lewi, Świętojerska; Boruch Mucha, Freta; Eljasz Mandales, z Grodna, Nalewki; Menachem Mendelson, Muranowska; Jakub Mławski, Elektoralna; Abraham Abus Moczydlower, Solec; Hersz Nirenstein, Franciszkańska; Chana Oksenberg, Furmańska; Juda Perla, Nizka; Mordka Pfeferblum, Muranowska; Mordka Sochaczewski, Twarda; Jakub Salbe, Wspólna; Pikus Tom, Franciszkańska; Aleksander Trzaska z Łomży, Wolska; Kiwa Finkiel, Burakowska; Paulina Czerwińska, Freta; Dawid Szereszewski z Grodna, Franciszkańska; Moszek Szmulowicz z Czystego, Wolska; Abraham Szcypior, Muranowska; Szmul Juwiler, Gęsia; Jan Janowski, Żórawia; Chaim Dawid Jamajka, Muranowska.

Ponieważ we Lwowie dotychczas władze nie zajęły się sporządzeniem takiego spisu, zamierzamy więc sporządzić takowy i upraszamy przyjaciół pisma naszego o dostarczenie nam nazwisk i dat z życia lwowskich lichwiarzy patentowanych, dekorowanych i nieuprzywilejowanych. Udamy się także do kahału lwowskiego, który wraz ze swoim prezesem ułatwi nam niezawodnie trudne to zadanie.

Jednego z lichwiarzy lwowskich niepatentowanych wykryto we Lwowie w tych dniach przy sposobności dokenania egzekucji za podatki. U niejakiego Halbera, fasonowanego jako handlarza drzewa, właściciela 5 kamienic, zamieszkałego przy ulicy Gródeckiej pod l. 33, zjawiła się komisja egzekucyjna, która za zaległy podatek w kwocie 246 zł. dokonała fantowania jego ruchomości.

Przy tej sposobności znaleziono u tego kamienicznika mnóstwo weksli na ogólną sumę 48.470 złr., pochodzących z interesów lichwiarskich, dokonanych prawie wyłącznie z urzędnikami. Ponieważ nie wszystkie weksle należycie były stemplowane — zabrano

powołany kowane Szwedki. I rezultat przeglądu świetnie wypada. Już na ulicy mężczyźni zwracają uwagę budową swoją, pewnością kroku, cerą zdrową i czerstwą. Kobiety po większej części wysokie, wysmukłe, ale nie szczupłe, chód mają zręczny, elastyczny, a jedni i drudzy, widziani w salach gimnastycznych, zadziwiają zręcznością, sprężystością i siłą muszkułów. Samo przez się nasuwa się przypuszczenie, że klimat, warunki życia takimi ich stworzyły. Otóż mylnem jest ono. Spójrzmy na dzieci pięci oboję, wychodzące tłumnie ze szkół i zakładów. Jakże to wszystko jeszcze blade, szczupłe, wyciągnięte; wierzyć się nie chce, że z nich będą ci żołnierze, tak dzielnie wyglądający, te kobiety, tchnące zdrowiem. Systematycznie prowadzona gimnastyka, nieustająca, póki są w jakimkolwiek zakładzie, a następnie jako sport uprawiana, bezwzględnie przyczynia się w znacznej części do osiągnięcia tego rezultatu.

Trzeba widzieć, z jakim ożywieniem, z jakim zamiłowaniem Szwedki oddają się ćwiczeniom gimnastycznym.

W samym Stockholmie jest kilka stowarzyszeń gimnastycznych kobiecych; należą do nich nauczycielki, artystki, młode osoby, pracujące w biurach, które większą część dnia spędzają siedząc, córki rodzin zamożnych, szukające w gimnastyce rozrywki, równie przyjemnej, jak korzystnej dla zdrowia; gimnastyczki z powołania, które u dzieliwszy kilka godzin lekcji gimnastyki, spieszą same poddać się ćwiczeniom gimnastycznym pod kierunkiem biegłego instruktora lub biegłej instruktorki. Kierowanie ćwiczeniami licznego kompletu jest istotnie nietatwą sztuką, a sprawne i karne szeregi gimnastykujących się według metody szwedzkiej, robią wrażenie żołnierzy w spodniczkach lub minjaturowych oddziałów, gdy na dzieci patrzymy. Ta nadzwyczajna karność i je-

Je więc przy tej sprężności. Halber pociągnięty zostanie do odpowiedzialności także za to, że nie zgłosił się był do opodatkowania za zawcześnie zarobkowanie lichwiarskie.

Przydałaby się taka rewizja i u innych lichwiarzy, którzy pod pokrywką kupców, przedsiębiorców, bankierów, faktorów, pokątnych pisarzy, właścicieli kamienic uprawiają proceder lichwiarski po mimo ustawy przeciw lichwie, istniejącej tylko na papierze.

Polacy w Ameryce.

Z Bridgeport, Conn. w Stanach Zjednoczonych donoszą 10. lutego: Przed rkiem założone tu zostało towarzystwo wzajemnej pomocy, pod nazwą *Guardja Tadeusza Kościuski*. Pod dowództwem kapitana Szymańskiego kompanja nasza robi duże postępy w ćwiczeniach wojskowych, uniformy zaś, wykonane przez ob. Romualda Łobazińskiego z New Yorku, wywołują podziw wszystkich obywateli miasta. Tow. liczy obecnie 50 członków, lecz jeszcze nie wszyscy są umundurowani, w krótkim czasie i to nastąpi. Wciąż zgłasza się więcej członków i spodziewamy się, iż kompanja stanie się wkrótce kompletną. Oprócz kapitana, któremu powierzony jest zarząd wojskowy, wybrany został na rb. następujący zarząd cywilny: Prezes W. Sadowski, wiceprezes A. Grabowski, sekr. prot. W. Szymański, sekr. finan. J. Zbytowski, kasjer I. Chmielewski; rew. książek: W. Kaźmierski i F. Pawlikowski; opiek. kasy: L. Kowalski i L. Leonowicz; odzwierny S. Moroz.

Z N. Jorku donoszą:

Dnia 15. stycznia odbyła się w „Germania Assembly Rooms” musztra bataljonu wolnych strzelców polskich. Kapitanowie, sformowawszy swe kompanje w szeregi, oddali je majorowi pod komendę. Przedewszystkiem dopełniono rewizji i ta kompletnie zadowalająco wypadła. Następnie całą godzinę ćwiczoneo się w rozmaitych obrotach, poczem nastąpiły wybory roczne, starszych w bataljonie: Kompanja I: kapitan S. Fikus, porucznik M. Bokś, feldfelbel F. Bednarek, sierżant S. Drylewski, podoficerowie J. Skrocki i P. Czarkowski. Kompanja II: kap. T. Grodzki, por. H. Klempel, feldfelbel K. Kaeding, chorąży T. Poslewski, podof. L. Walczak i M. Nawrocki. III: kap. L. Nowak, por. B. Głamkowski, feldfelbel L. Hojnacki, chorąży L. Deleżyński, podoficerowie: L. Mikołajewski, F. Basikiewicz i J. Jarzębowski. IV: kap. T. Smigiel, por. H. Zdunek, feldfelbel J. Kazorek, chorąży J. Prybe, podoficerzy: A. Lewan-

dnogodność ruchów, jaka jest wymagana, ma bez zaprzeczenia głębokie znaczenie pedagogiczne. Dwa te przymioty, wcześniej zaszczerpione w umysły i przyzwyczajenie młodzieży, odzwierciedlają się w późniejszym ich życiu. Instruktorami mogą być tylko gimnastycy, którzy ukończyli instytut centralny, lub gimnastyczki z dyplomem tegoż instytutu centralnego.

Nawet pracownice igły mają swoje stowarzyszenie gimnastyczne i dwa razy tygodniowo, od 8 do 9. godz. wieczorem, sala gimnastyczna otwiera swe gościnnie podwoje dla tej licznej rzeszy kobiet, które o zdrowiu swoim najmniej myślą i myśleć mogą.

Szwedki, mające po większej części układ poważny i spokojny, przeistaczają się w sali gimnastycznej, stają się ożywione, swobodne, śmiejące się i ruchliwe. Specjalny kostjum, który noszą wszystkie bez wyjątku, odmładza je tak, że można by wzięć za pensjonarki, a zostawiając swobodę ruchów, zachęca do próbowania sił zręczności. Słusznie powiedzieć można, że gimnastyka dla Szwedki jest sportem, jak ślizgawka, jak konna jazda, jak flirt dla amerykanki, tylko bezpieczniejszym i zdrowszym dla duszy i ciała, a często dla kieszeni, od dwu ostatnich.

Z tą samą ochotą i wesołością widziałam podłogi i dzieci, gimnastykujące się po szkołach. Na pytanie moje, czy lubią gimnastykę, chórem odpowiedziały twierdząco.

W metodzie szwedzkiej uwaga gimnastykujących się ciągle jest naprężona, ustawiczne są zmiany, wszyscy znajdują się w ruchu, a nie widać żadnego wysiłku.

Nie tu miejsce objaśniać, na czem polega właściwość metody szwedzkiej; specjalistom, lekarzom znana jest ona w teorji, a nawet częściowo w zastosowaniu, ale Szwedzi, pracując nad

dowski, J. Służewski, W. Tarkowski i F. Baranowski. V: kap. J. Nadolski, por. P. Nadolski, feldfelbel M. Karbuszewski, podoficerowie: F. Wiśniowski, F. Kłenicki i M. Nadolski. Po wyborach major T. Koinobis sformował jeszcze raz bataljon w szeregi i po krótkich ćwiczeniach wszyscy przy piwie zabawiali się do późnej godziny. *Jan Demagalski*, adjutant bataljonu.

KRONIKA.

Rada m. Lwowa będzie miała jutro zwykłe posiedzenie. Na porządku dziennym jest 45 spraw zaległych od kilku tygodni.

Przykłady pospiechu w naszych sądach powiatowych. W sprawie egzekucyjnej zakładu kredytowego włościańskiego, w likwidacji przeciw Janowi Waśniowskiemu o 400 zł., została w sądzie powiatowym w Bochni jeszcze w dniu 14. listopada 1876 r. realność pod l. w. h. 157 w Borku na licytacji w drodze egzekucji sprzedana, a dotąd mimo upływu przeszło piętnastu lat nie nastąpił rozdział ceny kupna między wierzycieli.

W sprawie egzekucyjnej przeciw Jędrzejowi Puskowi z Zawady Uszewskiej wniósł zakład kredytowy włościański w dniu 29. listopada 1889 r. do l. 9276 do sądu powiatowego w Brzesku podanie o licytację. W przedstanowczem załatwieniu tego podania wyznaczył sąd powiatowy w Brzesku termin do opisania inwentarza dopiero na dzień 28. czerwca 1890 r. a licytację rozpiął uchwałą z dnia 6. listopada r. 1890 (wyrażnie tysiąc osmset dziewięćdziesiątego) dopiero na dniu 5. lutego 1892 i 22. marca 1892 r. (bieżącego).

W sprawie Filipa Schwarza przeciw Stanisławowi Mordarskiemu o 80 zł. zarządził sąd powiatowy m. delegowany w Nowym Sączu uchwałą z d. 8. października 1890 l. 864 wypłatę kwot, które z ceny kupna sprzedanej realności przypadły wierzycielom, a mimo, że od dnia wydania tej uchwały, tj. od d. 8. października 1890 r. upływa półtora roku, uchwała ta dotąd nie jest prawomocna i wierzyciele asygnowanych im kwot dotąd nie podnieśli, bo orzeczenie sądu wyższego na rekurs, który w dniu 12. marca 1891 został wniesiony, stronom dotąd nie zostało doręczone.

W sprawie zakładu kredyt. włościańskiego w likw. przeciw Michałowi Schneiderowi o 200 zł. wniósł zakład w d. 11. kwietnia 1890 r. do l. 2620 do sądu powiatowego w Starym Sączu podanie o dozwoleń egzekucyjnego oszacowania realności dłużnika. W załatwieniu tego podania wyznaczył sąd pow. w Starym Sączu uchwałą z dnia 26. lipca 1890 l. 2620 termin do oszacowania dopiero na d. 14. listopada r. 1891 tj. więcej niż półtora roku po wniesieniu podania.

nią od lat blisko osiemdziesięciu, rozwijając ją ciągle i doskonalcąc, stworzyli z niej całość tak skończoną, że tylko od nich uczyć się jej można i tylko na miejscu przekonać się, jaki ona wpływ dodatni wywiera na zdrowie i rozwój sił fizycznych młodzieży. Co do mnie, pragnę tylko dać ogólny obraz, jak się gimnastyka przedstawia w Szwecji, jakie są jej zastosowania i jak nad nią pracują.

Instytut centralny, który jest ogniskiem ruchu gimnastycznego i wykształca gimnastyków na całą Szwecję i zagranicę, został założony przez Linka.

Już około 1814 roku objawił się ruch na korzyść gimnastyki w całej prawie Europie; głównymi przedstawicielami tego ruchu byli: Link w Sztokholmie, Jahn w Berlinie i Amoros w Paryżu.

Ale Jahn położył tylko nacisk na gimnastykę wojskową, dążąc do rozwinięcia siły atletycznej; Amoros nie stworzył metody i nie miał następców, a potrzeba gimnastyki teraz dopiero silnie objawia się we Francji. W Niemczech zaś w zakresie gimnastyki szkolnej i leczniczej wzorują się na metodzie szwedzkiej, gdyż jeden tylko Link system swój rozwinął i położył podwaliny tego, co dziś istnieje. Dlatego to Szwedzi pamięć jego największą czcią otaczają; popiersie jego zdobi główną salę instytutu, a dzień jego urodzin upamiętniony jest zawsze sprawozdaniem ze spraw, dotyczących się gimnastyki na całym półwyspie i za granicą, o ile ma ona związek z instytutem centralnym, oraz odpowiedniami odczytami.

(Dokończenie nastąpi.)

Fakta takie powinny dochodzić do wiadomości powszechnej, aby raz się przekonano, jak powolnym jest u nas wymiar sprawiedliwości i jak niezbędną jest rzeczą powiększenie sił sądowych, o które od tak dawna daremnie się staramy.

Prezydent dr. Biliński, przyjmując deputację Izby handlowej, zapewniał na wyrażone życzenia ogółu, względem rychłego zaprowadzenia baremu (taryfy) państwowego na kolei Karola Ludwika już upaństwowionej, że barem ten niezawodnie do lipca wejdzie w życie, jako też, że obliczanie ceny frachtowej uskutecznić się będzie zawsze wedle przestrzeni najkrótszej. W każdym razie już dzisiaj doznają interesenci obniżenia taryfy, ponieważ w tych wypadkach, w których przedtem kolej Karola Ludwika przyznawała refakcje, obecnie już na żądanie strony interesowanej, zastosowuje się barem państwowy. Tak w czasach ostatnich obniżono taryfę dla przewozu mąki, drzewa, wapna itp. Pod względem zaprowadzenia podatku transportowego zauważył p. Biliński, że to zawisłem jest od ministra skarbu, ale zawsze wpięrow zastosowanym będzie ów barem państwowy. P. Biliński wyraził życzenie, aby Izba handlowa wszelkie żądania odnoszące się do taryf lub innych urządzeń kolejowych wprost do jego osoby przesyłała, by takowym w razach dopuszczalnych tem pewniej i szybciej zadość stać się mogło, gdyż niezwłoczne załatwienie uzasadnionych życzeń zawsze będzie miał na oku, podobnie, jak to się stało w ostatnim czasie, gdy na podanie towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie, zniósł niezwłocznie pobieraną niesłusznie należność przewozową na dworcu lwowskim, dochodzącą do 4 zlr. od wagonu, którą należność opłacano rzekomo za przewóz towaru z dworca na dworzec, pomimo, że po upaństwowieniu prywatnych kolei w jednym magazynie skoncentrowano manipulacje nadawcze i odbiorcze.

W poruszanej kwestji istnienia apteki na dworcu lwowskim, jeszcze z czasów zarządu kolei Karola Ludwika, która to apteka rozwozi leki wzdłuż całej linii kolejowej, przez co aptekarzom w ogóle sprawa znaczny uszczerbek w zarobku, p. Biliński zapewniał, że badania tej sprawy są w toku i że apteka kolejowa ograniczoną zostanie do pierwotnego jej zakresu statutowego.

Jubileusz czytelnicy akademickiej. Dziś 9. bm. o g. 7. wieczorem, odbędzie się zebranie obszerniejszego komitetu jubileuszowego czytelnicy akademickiej, w sali izby adwokackiej.

Dr. Wasyl Didoszak, który przez długie lata w zastępstwie dra Popiela prowadził syndykata miasta Lwowa i na tem stanowisku zasłużył sobie pełne uznanie gminy, przeniósł się w tych dniach do Buczacza, gdzie otworzył kancelarię adwokacką.

Prezente na gk. probostwo w Kozowie otrzymał ks. Teofil Wojtowicz, a w Bruchnalu ks. Łukasz Jarremkiewicz.

Walne zgromadzenie towarz. rękodzielników i przemysłowców w Krakowie odbyło 6. bm. pod przewodnictwem p. Armólowicza. Zebranie było bardzo liczne. Ze sprawozdania, przedłożonego członkom, okazuje się, że obrotu kasowego miało towarzystwo w roku ubiegłym 4,105,509 zlr., a to w przychodzie 2,058,966 zlr. a w rozchodzie 2,046,542 zlr. W porównaniu z rokiem poprzedzającym obrót był większy o 795,306 zlr. Wkładki członków wynosiły 223,543 zlr. Weksli eskontowano na sumę 1,530,592 zlr. 92 ct. Czysty zysk wynosi 7586 zlr.

P. Kornecki, na żądanie p. Meisnera wyjaśnił w imieniu Rady nadzorczej przyczynę straty 1000 zlr., wykazanej w bilansie w skutek projektowanego kupna realności dla towarzystwa, które od kupna musiało się cofnąć, aby nie narazić się na większe jeszcze straty. Zgromadzenie dało wyraz swemu oburzeniu, że znalazło się wśród obywateli taka jednostka, która nie wahała się korzystać na towarzystwie, które będąc na drodze do rozwoju, raczej poparcia opieki oczekiwaby powinno. Następnie na wniosek p. Korneckiego uchwalono wypłacić z czystego zysku w kwocie 7586 zlr. 5 prot. dywidendę w kwocie 2356 zlr., wcielić do funduszu rezerwowego 2859 zlr., wypłacić na restaurację katedry na Wawelu 50 zlr., na dom narodowy w Cieszyńsku 50 zlr., na dwieście książeczek życiorysu Kościuski 16 zlr., na fundusz izby rękodzielniczej krakowskiej 346 zlr.

Do dyrekcji wybrano pp. Rehmana i Maszczyńskiego, na zastępcę dyrektora p. Wasilkowskiego.

Towarzystwo ratunkowe w Krakowie. Walne zgromadzenie odbyło się 6. bm. Członków wspierających, płacących 4 zlr. rocznie, liczy towarzystwo 69; członków-dobrodziejów 6 (złożyli jednorazowo po 100 zlr.); wreszcie jednego członka-założyciela, którym jest gmina m. Krakowa, płacąca 300 zlr. rocznie. Dochód roku ubiegłego wynosi 883 zlr. 76 ct. Po przegna-

czeniu na fundusz żelazny wkładki członków-dobrodziejów i darów, tj. kwoty 615 zł., pozostało na wydatki 268 zł. 76 ct. Z tego wydano 258 zł. 76 ct.; zostaje na rok przyszły 10 zł.

Wiceprezes towarzystwa dr. Bossowski, jako naczelnik stacji ratunkowej, przedstawił działalność tejże za czas od założenia (6. czerwca do końca grudnia 1891 r.). Przy tem sprawozdaniu okazała się w pełnem świetle dobroczynna i pożyteczna działalność instytucji; udzieliła ona pierwszej pomocy w 496 nagłych wypadkach, jak zasłabnięcie, uszkodzenie cielesne, samobójstwa, przypadki obłąkania. Panowie lekarze towarzystwa pośredniczyli wielokrotnie, za co im wyrażono podziękowanie. Członkowie czynni pełnili zrazu służbę w liczbie 126, podczas ferij w liczbie 93, obecnie w liczbie 124. Sprawozdanie przyjęło zgromadzenie do wiadomości.

Przewodniczącym wybrano prof. dra Obalińskiego; zastępcą docenta dra Bossowskiego. Do zarządu, składającego się z 10 członków, zostali wybrani pp.: fizyk dr Buszek, naczelnik Eminowicz, dr Faustyn Jakubowski, prof. dr Domański, dr Aleksander Wilkosz i 5 medyków, tj. pp.: Elias, Miczulski, Kaufman, Kupeczyk i Żydłowicz.

Uchwalono, celem przysporzenia dochodów towarzystwu, wybrać komisję, któraby się zajęła urządzeniem festynów, odczytów itd. na rzecz towarzystwa; do komisji tej wybrani pp.: Zanietowski, Maleszewski i Starzewski. Wreszcie uchwalilo zgromadzenie upoważnić wydział do urzędowania w razie potrzeby, szczególnie podczas ferij świątecznych i wakacyjnych, płatnego pogotowia.

I u nas we Lwowie należałoby pomyśleć o podobnym towarzystwie.

Nowe czytelnie ludowe. Wydział lwowski towarzystwa oświaty ludowej założył nowe czytelnie w następujących miejscowościach: w Czyżówce (w powiecie lwowskim) pod zarządem pani Wandy Jakubowiczowej, dziełek 117; w Horodnicy (w pow. husiatyńskim) p. Aleksandra Roskosza, nauczyciela, książek 113; w Muninie (w pow. jarosławskim), p. Jadwigi Radwanówny, nauczycielki, książek 108; w Balicach (w pow. mościskim), p. Jana Karwańskiego, nauczyc., książek 105; w Markowej (w pow. lańcuckim), pana Franciszka Rewera, przewodniczącego Koła rolniczego, książek 116; w Tuczepach (w pow. jarosławskim), p. Albina Skoczyńskiego, nauczyciela, dziełek 118. — W dawniej założonych czytelnich powiększono biblioteczki w Stojanicach i Rodatyczach, jakoteż wypożyczalni książek 30. pułku piechoty we Lwowie.

Spór o Morskie Oko. *Pester Lloyd* donosi, że kólewo-węgierska kurja (sąd najwyższy) zniósła orzeczenia sądu powiatowego w Szepesófalva i sądu apelacyjnego w Koszycach, mocą których spór prawnoprywatny rozstrzygnięto na korzyść ks. Hohelohego. Kurja, znosząc te orzeczenia, postanowiła wstrzymać całe postępowanie aż do chwili, w której władze państwowe rozstrzygną, czy sporne terytorjum należy do Węgier, czy do Galicji. W motywach orzeczenia stwierdzono, że według komunikatu węg. ministerstwa spraw wewnętrznych między rządami obu połów monarchji toczą się rokowania w sprawie przynależności państwowej spornego terytorjum; ponieważ zaś kompetencja sądów węgierskich rozciąga się tylko do przestrzeni, należących bezspornie do Węgier, kwestja zaś, czy sporne terytorjum do Węgier należy lub nie, nie podlega orzecztwu sądów, lecz rządów państwowych, przeto dopóki sprawa przynależności państwowej nie jest między rządami rozstrzygnięta, sądy nie mogą zdecydować, czy załatwienie pretensji prawnoprywatnych, dotyczących posiadania spornego terytorjum, jest rzeczą sądów węgierskich, czy galicyjskich.

Wydział krajowy zatwierdził uchwałę rady m. Krakowa co do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 1,600.000 zł.

Władze wojskowe w myśl żądania rady pow. w Krakowie, rozpoczną jeszcze w tym miesiącu budowę licznych dróg w okolicy Krakowa.

Pogadanki pedagogiczne. Staraniem wydziału Koła nauczycieli szkół wyższych w Krakowie odbędzie się dziś 9. bm. druga pogadanka pedagogiczna na temat: „O przeciążeniu młodzieży w szkołach średnich“. Referent prof. dr. August Sokolowski, poseł do rady państwa.

Wychodźstwo. W Krakowie zatrzymano 9 wychodźców do Ameryki, a mianowicie: z powiatu mieleckiego 3, z krośnieńskiego 2, z jasielskiego 2 i rzeszowskiego 2.

Pewną kobietę z powiatu mieleckiego aresztowano na wychodźstwie, jako oskarżoną o kradzież pieniędzy i rzeczy wartości 50 zł.

Dar. Polskie akad. stow. „Ognisko“ we Wie-

dnio otrzymało od hr. Romana Potockiego, prezesa byłego komitetu balu polskiego, jednorazowy datek w kwocie 300 zł.

Egzamin kwalifikacyjny. Począwszy od 22. lutego aż do 3. bm. odbywały się w seminarjum nauczycielskiem w Przemyślu egzamina kwalifikacyjne dla nauczycieli szkół ludowych pospolicitych pod przewodnictwem ks. kan. Józefa Falata. Zgłosiło się 6 kandydatów i 11 kandydatek. Wynik egzaminu był następujący: Patent na nauczyciela do szkół ludowych pospolicitych z językiem wykładowym polskim i ruskim otrzymali: 1) Arbasbauer Stef. (z odz.), 2) Czuma Baz. 3) Koronczewski Nestor, 4) Sozański Michał (z odz.), 5) Szufel Kazimierz.

Patent na nauczyciela do szkół ludowych pospolicitych z językiem wykładowym polskim otrzymał Rothstein Rafał.

Patent na nauczycielkę do szkół ludowych pospolicitych z językiem wykładowym polskim i ruskim otrzymały: 1) Baranowska Marja, 2) Bokszówna Michalina (z odz.), 3) Ekertówna Jadwiga, 4) Kliszówna Marja (z odz.), 5) Lindaerówna Stef., 6) Łozińska Józefa, 7) Zaleska Julja.

Patent na nauczycielkę do szkół ludowych pospolicitych z językiem wykładowym ruskim otrzymały: 1) Bednarska Ludwika, 2) Herzówna Helena (z odz.), 3) Neuwirthówna Emilia.

Nadto otrzymała uzdolnienie do uczenia języka niemieckiego, jako przedmiotu w szkołach ludowych pospolicitych z językiem wykładowym polskim i ruskim Iglarska Katarzyna.

Egzamin kwalifikacyjny w terminie lutowym, wobec komisji egzaminacyjnej dla szkół ludowych w Stanisławowie, złożyli: dla szkół jednoklasowych (wielkich) Babij Teodor, Boguniewicz Emeryk, Hryczyszyn Włodz., Jaskułowski Jan i Pasiecznik Bazyli — dla szkół więcej klasowych (miejskich) Jakimowski Marjan (z odz.), Winiarski Mir. (z odz.) — egzamin uzupełniający z języka niemieckiego: Bojczeniuk Mikołaj, Donnersberg Kazim. (z odz.), Gottfried Rudolf Karol (z odz.) i Pelwecki Damian (z odznaczeniem).

Z Berlina donoszą 7. bm. „Wiadomości z granicy prusko-rosyjskiej“ donoszą o ciągłych poszukiwaniach w miejscowościach granicznych za pismami nihilistycznymi i dynamitem. Policja rosyjska miała wpaść na ślad, że część nabożów dynamitowych, skradzionych niedawno we Francji w Soisy sous Etioles, ma zostać przemycona do Rosji.

† **Paweł Chościak Popiel**, żołnierz szwadronów poznańskich w r. 1830, zmarły w Krakowie liczył 85 lat. Brat zmarłego jest arcybiskupem warszawskim. Zwłoki śp. Popiela przeniesione zostaną dziś 9. bm. do majątku zmarłego Ruszczy. Wolą zmarłego było, ażeby na trumnie jego nie składano żadnych wieńców.

Śp. Popielowi poświęca *Nowa Reforma* następujące wspomnienie:

„Ze zmarłym schodzi z widowni publicznego życia Krakowa tak głośny „patryarcha“ frakcji politycznej galicyjskiej, znanej w Polsce całej z działalności swej w ostatnich trzech dziesiątkach lat.

Konserwatysta czystej wody, szlachcic od stóp do głów, należał do tych ludzi, którzy wzięli przed laty 20 kilku udział w utworzeniu stronnictwa, mającego na celu gaszenie porywów patryjotycznych i jak się wyrażano, „trzeźwienie narodu“ po pogromie r. 1863. Nie wiemy wszakże, czy i o ile w zamiarach śp. Pawła Popiela była dalsza akcja tego stronnictwa, napiętnowana bezwzględem wstecznością, nienawiścią ku wszystkiemu i wszystkim, co odważyli się mieć niezawisłe zdanie i nie chcieli przysięgać na nowych proroków, to pewnym jest, iż przynajmniej w ostatnich czasach, zmarły niejednokrotnie, acz nie dosyć dobitnie, wyrażał opinie nie zupełnie zgodne z zasadami tych, którzy w nadmiernej gorliwości mistrza swego prześcignęli i nie wahał się stawać na gruncie „szlachetnej denuncjacji“. W każdym razie winą jego było, że powołał do działania i wyprowadził na arenę życia publicznego żywoły, nieobliczalne w akcji politycznej i nieumiejące się wnieść na stanowisko prawdziwie polskiego patryjotyzmu.

Zaciętość stronnictwa, wyłączność kastowa i zawiść koteryjna, będące wybitną cechą całego tego obozu, przygłuszyły wnet wszystkie lepsze aspiracje, jakie w sztabie głównym stronnictwa istnieć mogły z początku. Znalazłszy się raz na równi pochyłej, stronnictwo to prawem ciężkości błędów swoich staczało się coraz niżej, aż stanęło nad przepaścią zupełnego bankructwa politycznego.

Apatja w życiu publicznem, przytłumienie uczuć patryjotycznych w młodzieży, otwierające na rościę bramy kosmopolitycznemu socjalizmowi, to były owoce tej polityki trzeźwienia, która stała się w końcu polityką grabarzy ducha narodowego. Że naród polski miał

dosyć siły, aby się otrząść z tych pięć nalożonych sobie i z zamętu ery stańczykowskiej uratować nieskalany sztandar polskości i postępu — to nowy dowód jego niespożytej siły i zdolności do samodzielnego życia.

Z powodu śmierci Pawła Popiela, uchwalili Wydział kraj. na wczorajszym posiedzeniu uprosić marszałka ks. Sanguszkę, aby reprezentował Wydział kraj. na pogrzebie. Na życzenie rodziny zmarłego, nie złoży Wydział kraj. żadnego wieńca, natomiast uchwalili wyrazić na ręce Jana Popiela w Krakowie kondolencję.

Zmarli. W Żolozowie koło Rohatyna gr. proboszcz Modest Zarycki.

Tomasz Czech, sędzia trybunału b. rzeszowskiej krakowskiej, zmarł w Krakowie w 82 r. życia.

Ks. Emil Głowacki, gr. kat. paroch w Suchodolu, w dekanacie husiatyńskim, zmarł w 67 r. życia, a 36 kapłaństwa. — Helena Schutt, żona starosty zmarła w Buczaczu. — Teodor Lis Rudnicki, właściciel dóbr ziemskich, zmarł w 74 r. życia, w majątku swoim w Strzałkach.

W Paryżu zmarł admirał Jurien de la Gravière w 80 r. życia. W r. 1866 został zamianowany członkiem akademii umiejętności za znakomite dzieło o historii floty francuskiej.

Franc. Jadw. z Piepesów Sorokowska, małżonka kontrolora podatkowego, zmarła w Jarosławiu w 34 r. życia.

We Lwowie Leopoldyna Schiffaerowa wdowa po radcy namiestnictwa 89 lat. — W Dworcach Amalja Puchałska właśc. dóbr lat 49.

Zamach. Dziennik londyński *Daily Chronicle* dowiadyuje się z Petersburga, że przed kilku dniami usiłował nieznany sprawca rzucić pakiet, zawierający materiały eksplodujące, pod powóz, którym jechali carowa i carewicz. Pakiet upadł jednak na śnieg, nie eksplodując. Sprawca uciekł.

Z izby sądowej. Wczoraj 8. bm. odbyła się w tutejszym sądzie karnym rozprawa przeciw Józefowi Danilukowi redaktorowi robotniczego pisma *Praca* o przekroczenie ustawy prasowej. *Praca* wydrukowała w kwietniu r. 1891 (nr. 7.) odezwę „Do robotników pod zaborem rosyjskim“. Jednocześnie sporządzono odbitkę tej samej odezwy. Prokuratorja jedno i drugie skonfiskowała i zabrała. W kilka dni po konfiskacji aresztowała żandarmerja na granicy rosyjskiej akademika krakowskiego i przy rewizji znalazła kilkanaście nr. *Pracy* i 250 sztuk wspomnianej odezwy, jednakże bez podpisu nakładcy. Po przekonywującej obronie adw. dr. Liliena trybunał uwolnił p. Józefa Daniluka od oskarżenia.

Nowy zakład fotograficzny. Wczoraj w południe odbyło się uroczyste poświęcenie nowego zakładu fotograficznego znanego artysty malarza p. S. Köhlera. Poświęcenia dokonał w obec licznej drużyny artystycznej arcybiskup Isakowicz, protektor p. Köhlera. Atelier znajduje się w domu bar. Brunickiego przy placu Marjackim (wejście od ulicy Krętej) i urządzone jest bardzo pięknie. P. Köhler zwiózł najznakomitsze zakłady fotograficzne zagranicą i zaprowadził najnowsze urządzenia w swoim atelier. We Lwowie jest to pierwszy zakład, który prowadzony będzie pod kierownictwem artysty malarza. Za granicą pierwszorzędnego zakładu fotograficznego pozostają w rękach znakomych malarzy, jak np. znane atelier malarza Wagnera w Budapeszcie. P. Köhlerowi życzymy powodzenia i nie wątpimy, że publiczność obdarzać go będzie swemi względami.

O strasnym wypadku donoszą ze Stryja: Rekrut 9. pp., Toros, aby odwiedzić chorego ojca w Dolinie, wybrał się wieczorem bez pozwolenia swoich przełożonych w drogę. Kiedy w nocy przechodził przez zamarzną rzekę, załamał się pod nim lód i biedak upadł w wodę po samą szyję. Wygramolił się stamtąd z wielką białą, zmoczony do nitki, chciał iść dalej. Tymczasem zimno zaczęło mu strasznie dokuczać, a mokra odzież poczęła na nim marznąć, tak iż niepodobna było iść dalej. Toros, znalazłszy w polu kopicie siana, zagrzebał się w nią i postanowił czekać zmiłowania bożego. W tydzień potem przejeżdżał ktoś tamtędy i znalazł Torosa w sianie. Był on już ledwie żywy, a obie nogi poczęły mu gnąć w skutek odmrożenia. Sprowadzono go do Stryja, gdzie lekarz pułkowy dr. Strzechowski odjął mu nogi po kolana. Operacja powiodła się szczęśliwie i Toros będzie mógł chodzić na szeszdłach.

Przeniesienie. Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła oficjalną pocztowego Zygma. Pröckla z Wadowic do Krakowa.

Odnaczenie. Profesorowi uniwersytetu lwowskiego drowi Kalinie nadał ks. Bułgarji wielki medal

„pro litteris et artibus“, w uznaniu znakomitych studjów nad językiem bułgarskim.

W Trypolisie sultan wydał ferman zaprowadzający powszechną służbę wojskową, a zniesienie milicji. Kilka tysięcy Arabów demonstrowało przeciw temu fermanowi przed pałacem; wojsko ich rozpendziło, przy czem wielu zabito i poraniono.

Cenzura teatralna we Francji. Izba deputowanych odrzuciła wniosek zniesienia cenzury teatralnej.

Ruch na kolejach lokalnych kołomyjskich został przywrócony.

Baranowski, prezes krakowskiej izby handlowej jest ciężko chory. Wiadomość podana wczoraj w telegramie krakowskim o jego śmierci, na szczęście nie sprawdziła się.

Stanley w nowym świetle. D. 4. bm. wygłosił w Wiedniu w towarzystwie naukowem podróżnik szwedzki po Afryce, Teodor Westmark, odczyt o przygodach swoich nad rzeką Kongo. W odczycie tym, o którym wyrażają się pisma wiedeńskie bardzo pochlebnie, przytoczył Westmark cały szereg nowych i nieznanych okrucieństw Stanleya, które ten cywilizator popełniał tam na każdym kroku. Szczególnie w bezwzględny sposób traktował on Niemców i Belgijczyków.

P. Westmark wygłosi dziś we Lwowie w sali „Frohsinu“ odczyt na ten sam temat, a potem wyjedzie do Abazji Pesztu, Bukaresztu i Konstantynopola, gdzie będzie miał również odczyty.

Walne zgromadzenie towarzystwa uprawy tytoniu w Galicji odbyło się we Lwowie 2. bm. Prezes towarzystwa ks. Leon Sapieha zaznaczył trwałe i systematyczny rozwój uprawy tytoniu w naszym kraju, jako owoc dwuletnich zabiegów towarzystwa, poczem odczytano szereg szczegółów sprawozdania. Poszczególne punkta programu porządku dziennego wywołały ożywioną dyskusję, w której podnoszono różne sposoby i środki podźwignienia tej gałęzi rolniczej, która przy racjonalnem prowadzeniu może stanowić dla ludu naszego bogate źródło dochodów.

P. dniesiono dalej w dyskusji pożytki, jakie już dziś przynosi porada fachowego instruktora uprawy tytoniu, na którą zamianowano p. Ignacego Jakubowicza, byłego profesora szkół realnych i szkoły rolniczej w Dublanach. Objężdżając gminy, uprawiające tytoń, pouczał on włościan w kierunku zakładania rozsadników, uprawy gruntu, zbioru, suszenia i składania liścia tytoniowego. Ostatecznie uchwalono starać się u rządu i Sejmu o finansowe poparcie towarzystwa.

Kronika policyjna. Do szynku przy ul. Pelteńskiej 1. 1. dostali się ubiegłej nocy niewiadomi sprawcy i po wylamaniu drzwi od szafki skradli rozmaite cygara i tytoń. Szkoda, którą poniósł Eisig Fischer, trafikant, wynosi 45 zł.

Antoniego Zwarycza, podejrzanego o kradzież popełnioną ubiegłej niedzieli na ul. Słodowej, aresztował agent pol. Terlecki.

Urząd gminy Zniesienia odstawił do policji Anastazję Malkosz, oskarżoną o zbiegnięcie ze służby i porzucenie własnego dziecka.

Zgubiono w styczniu br. metrykę chrztu, kilkanaście świadectw i dokumentów służbowych, wystawionych na nazwisko Fryderyka Rawicz Rzepińskiego. Znalazca raczy się zgłosić do dyrekcji policji.

Za rogatką Lyczakowską znalazł wczoraj furman dworski Marcin Kwiecień leżącego w polu na gnoju lica Procyka, 19 lat liczącego, prawie skostniałego. Ponieważ szpital niechciał go przyjąć, oddano Procyka do aresztów policji.

Baron Hirsch polecił komitetowi dla emigracji żydów w Mysłowicach, ażeby wysłał 600 żydów do Irlandji, gdzie pod kierunkiem radcy górniczego Schneidersa mają się oni wykształcić na górników.

W Wilnie Rada miejska przystępuje do budowy nowego teatru miejskiego kosztem rs. 263.000. Teatr ma mieścić od 900 — 1000 widzów. Plan będzie opracowany sposobem konkursowym, na co przeznaczono 3000 rs.

Strajk robotnic w fabrykach tytoniu w Wenecji został załagodzony i rozpoczęto 5. bm. na nowo robotę.

„Koło literacko-artystyczne“ we Lwowie. Dnia 11. bm. o g. 7. wieczór ponowne walne zgromadzenie. Na porządku dziennym: Wybory prezesa, zast. prezesa, sekretarza i 12 członków Wydziału, Wnioski Wydziału w sprawie urzędzeń wewnętrznych, w sprawie zmiany statutu, wnioski członków.

Stowarzyszenie Pracy kobiet w Kołomyjach od będzie nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, 13. bm. Porządek dzienny: Wyjaśnienie rezolucji przewodniczącej, wydekretacji; Wybór przewodniczącej; Wybór uzupełnienia wydziału; Wybór komisji skontrolującej; Wnioski członków.

Korespondencja od redakcji. F. M. Lwów. P. Lewicki będzie zdawał sprawę w Przemyślu. Lewakowski bawi obecnie podobno w Krośnie. Artykuł pożądanym. Prawo wyboru przysługuje tylko tym, co w tej kategorii przynajmniej 12 zł. czystego podatku dochodowego opłacają, chyba że są właścicielami realności.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 8. marca. Wczoraj odbyła się tu uroczystość Szewceńki, urządzona przez towarzystwo „Sicz“. Przebieg uroczystości był świetny. Telegramy gratulacyjne nadeszły od Dragomanowa i galicyjskich stowarzyszeń ruskich.

W południe zebrała się w parlamencie ankieta, zwołana w sprawie regulacji waluty.

Minister skarbu, powitawszy zebranych członków ankiety, wspomnił o tem, iż kilkakrotnie usiłowania regulacji waluty spełzy dotąd na niczem, zaznaczył jednak, iż zmienione stosunki pozwalają znów zająć się tą sprawą, którą teraz, zdaje się, pomyślnie się załatwi. Obecnie obok wprowadzenia waluty metalowej, chodzi także o oznaczenie, jaką ma być ta waluta, a więc o sprawę ważną i trudną do rozstrzygnięcia, zwłaszcza dlatego, że istniejący od dawien dawna stosunek między wartością obu szlachetnych metali został w ostatnich czasach zmieniony. Z tego też względu przy regulacji przyszłej waluty nie można tego faktu spuszczać z oka.

Obiega pogłoska, że papież polecił obradującej tu konferencji biskupów, zająć się losem wydziedziczonych.

Projekt względem rozszerzenia działalności pocztowych kas oszczędności na przyjmowanie podatków, polega na tej zasadzie, że każdy urząd podatkowy otrzyma w kasie pocztowej osobne „conto“. Obciążeni podatkiem mają być uprawnieni płacić bezpośrednio podatki za pomocą obrotu czekowego. Projekt ten, opracowany przez dyrektora urzędu kas oszczędności pocztowych, przedłożony został przez ministerstwo handlu ministerstwu finansów.

Praga 8. marca. Do sejmu czeskiego wniósł rząd przedłożenie ugodowe, a mianowicie przedłożenie w sprawie rozgraniczenia czterech sądowych okręgów powiatowych, zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu utworzenia kuryj w Sejmie czeskim i ustawę o ochronie mniejszości w szkołach tych powiatów, w których oba języki krajowe są w użyciu.

Londyn 8. marca. Depesza Timesa z Teherana donosi: W Heracie wybuchła cholera i szerzy się coraz bardziej. Kilka wypadków zapadnięcia na tę zarazę zdarzyło się także na granicy persko-afgańskiej, mianowicie w Kuhsan.

Ateny 8. marca. Tekę spraw zagranicznych objął Meletopulos. Gabinet jest już w komplecie. Rozwiązanie Izby nastąpi w najbliższym czasie.

Wiedeń 9. marca. Na wczorajszym pierwszym posiedzeniu ankiety, zwołanej celem regulacji waluty, przemawiali dyrektor związku bankowego, Bauer, i wydawca Nowej Pressy, Benedikt. Obaj oświadczyli się za wprowadzeniem waluty złotej. Dziś podług porządku alfabetycznego przemawiać będą inni członkowie ankiety.

W Sejmie była wczoraj na porządku dziennym sprawa rozdzielania chleba pomiędzy biednych robotników.

Dep. Fuess zaznaczył, że tego rodzaju wspieranie robotników jest demoralizującym, dep. Gregorig przytaczał fakt, że dla zabawki biorą udział w ubieganiu się o bochenek chleba tacy ludzie, którzy go wcale nie potrzebują. Zresztą rozdzielanie chleba przynęca do Wiednia dużo robotników postronnych.

Namiestnik Kielmansegg oświadczył, że trzeba zaniechać rozdzielania chleba i uregulować w inny sposób pomoc dla robotników.

Burmistrz Prix wyraził się, że tylko jak najprędzej przeprowadzenie budowy dla wielkiego miasta może zaradzić złemu. Policja zakazała dalszego rozdzielania.

Gielda: Kredyty 307.87, renta majowa 94.55, węg. renta złota 107.55.

Budapeszt 9. marca. W sejmie rozpoczęła się wczoraj debata adresowa. Eoetvoes ze skrajnej lewicy żądał ogłoszenia niepodległości Węgier, osobnego węgierskiego banku, rozbrojenia i zaprowadzenia małżeństw cywilnych. Izba wyższa przyjęła adres bez debaty.

Lublana 9. marca. W sejmie oświadczył się Szuklje przeciw rozszerzeniu wykładowego języka słoweńskiego na inne przedmioty w gimnazjum wyższem, ponieważ w ten sposób zagrożoną byłaby możliwość wyuczenia się języka niemieckiego.

Cetynja 9. marca. Wczoraj przyszło na granicy koło Kolaszyna przypadkiem, bez poprzedniego zamiaru, do starcia pomiędzy Albańczykami a Czarnogórcami. Czterdziestu Albańczyków, towarzyszących orszakowi ślubnemu, przechodziło koło mostu, przy którym pracowali Czarnogórcy. Wskutek nieostrożności przy dawaniu salw zabito jednego z Czarnogórców. Ci, rozwściełeni, zaczęli strzelać do Albańczyków i zabili lub zranili 19 z ich grona.

Berlin 9. marca. Wczoraj zatwierdzono pertraktację z ks. Kumberlandzkim. Uregulowano także sprawę następstwa na tron brunświcki.

Rząd zarządził natychmiastowe odprawianie od granicy wychodźców rosyjskich, aby nie dopuścić do przywleczenia chorób zakaźnych, panujących w Rosji skutkiem głodu.

Lipsk 9. marca. Na rynku nagromadziła się wczoraj znaczna liczba robotników bez zajęcia; polieja tłum rozpendziła.

Teatr, literatura i sztuka.

W Czytelni Towarzystwa przyjaciół oświaty we Lwowie odbył się w niedzielę 6. bm. wieczorek wokalno-deklamacyjny, który zgromadził w lokalu czytelnicy bardzo wielu członków. Na program złożyły się najpiękniejsze utwory polskich mistrzów słowa i pieśni, wykonane przez członków czytelnicy z wielkiem powodzeniem. Wieczorek zagał p. Jabłoński. Na szczególne uznanie zasługuje deklamacja p. A. Kollera, który wygłosił kilka monologów, nagrodzonych długotrwałymi oklaskami. Również pięknie deklamowali pp. St. Rychter i Sudhof, ten ostatni wiersz Konopnickiej: „Wolny najmita“. — Wieczorek ten jest dowodem pomyślnego rozwoju czytelnicy Towarzystwa przyjaciół oświaty. (c).

Ruski teatr narodowy pod dyrekcją p. Biberowicza zjeżdża w tych dniach do Lwowa i da szereg przedstawień w sali „Frohsinu“. Przedstawienia rozpoczyna się 12. bm. w sobotę i dawane będą w niedzielę, środę i sobotę. Wszystkich przedstawień zapowiedziano 12, na które abonament kosztuje: krzesło w pierwszym rzędzie 10 złr., w dalszych rzędach 8 złr. Repertuar tegoroczny we Lwowie obejmuje same tylko rzeczy narodowe, a z tłumaczonych tylko „Honor“ Sudermanna. Na pierwsze przedstawienie daną będzie komedia Karpenki „Martyn Borula“, dotychczas nie przedstawiana we Lwowie. Dalej z rzeczy nowych dane będą: „Wychowaniec“ i „Pylyp Muzyka“ komedje Janczuka, „Sto tysięcy“ komedia Karpenki, „Nie do pary“ dramat Janczuka. Gorąco polecamy scenę ruską uwadze polskiej zarówno jak i ruskiej publiczności.

Na scenie warszawskiej odbywają się próby z dramatu oryginalnego w 3 obrazach Bogumita Aspisa, pt. „Salamita“ i komedji jednoaktowej Wołowskiego pt. „Parawanik“.

Powrót. D. 28. zm. towarzystwo dramatyczne polskie p. Ł. Kościeleckiego ukończyło sezon w Petersburgu. Dało tam przedstawień 80. Od kilku dni członkowie rozwiązanej trupy bawią w Warszawie.

Stanisław hr. Rzewuski napisał nową sztukę, która wkrótce wystawiona ma być w teatrze „Ambigu“ paryskim. Dramat w pięciu aktach, noszący tytuł „Le justicier“.

W berlińskiej ilustracji „Moderne Kunst“ znajduje się doskonale wykonany drzeworyt z obrazu St. Grochołskiego „Modlitwa poranna“. W tymże samym numerze znajdujemy udatny rysunek J. Wodzińskiego, przedstawiający pierwsze próby na torze ślizgawkowym.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ze szkoły kołodziejkiej w Kamionce przedstawiono onegdaj do Wydziału kraj. na pokaz wyroby uczniów steimackich. Są tam bryczki, tarantasy, wózki węgierskie, sanie, bryka furmańska na żelaznych osiach (80 zł.) i masywny wóz spedytorski do wywożenia towarów cena 220 zł. Przedmioty te pochodzą z ręki 16—20 letnich młodzieńców i są na sprzedaż. Oglądać je można w pierwszym od ul. 3. Maja dziedzińcu gmachu sejmowego.

Szkoła rolnicza dla włościan. W krajowej niższej szkole w Jagielnicy, która ma na celu kształcenie przede wszystkim synów włościańskich na zdol-

DROBNE OGŁOSZENIA.

Zr. 200.000 w. a.

do wygrania już 1. kwietnia promesą na los Miasta Wiednia tylko za 3 zlr. 75 ct.

w kantorze wymiany

KITZ i STOFF

Lwów, plac Halicki liczba 1.

Losy oryginalne po kursie dziennym.

Parkiety i posadzki deszczukowe,

ORAZ

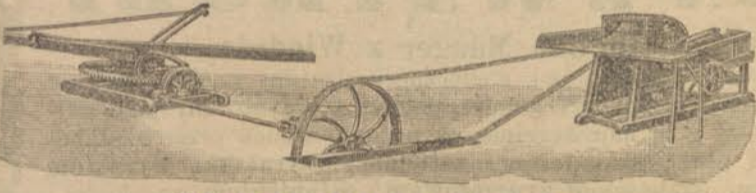
wszystkie wyroby stolarskie jako to: drzwi, okna i t. d.

polecia fabryka parowa

BRACI WCZELAK

we Lwowie.

Poszukuje zakupna większej ilości materiałów a to: brzośców sosnowych, dębowych i jaworowych w różnych grubościach i długościach.

Fabryka maszyn

T. BREDTA w Ołtyńcu

(stacja między Stanisławowem a Kołomyją) przy samym dworcu kolei

polecia swoją odlewnię żelaza i brązu, pracownię mechaniczną, kotłarnię i kuźnię parową.

Dostarcza wszelkie odlewy z żelaza i brązu.

Urządza gorzelnie, browary, rafinerje nafty, młyny, tartaki, cegielnie parowe cukrownie, fabryki drożdży itp. Wyrabia wszelkie aparaty z blachy kotlarskiej, oraz kute kawałki fasonowe różnych rozmiarów.

Każdy kaszel

Jakoteż wszelkie kataralne choroby krtani, tchawicy, płuc, dalej uciskliwości oddechu, ciasność w piersiach, astmę, zaflegmienie, kłus, drażnienie w gardle, początkujące tuberkuly usuwa najprędzej i najlepiej od lat wyrobiony, jedynie prawdziwy, według przepisu lekarskiego sporządzony i przez lekarzy zalecany środek:

HERBATA św. JERZEGO

pakiet 50 ct.

i do tego należący proszek na katar św. Jerzego pud. 50 ct.

wraz z dokładnym lekarskim pouczeniem użycia. Skutek już w kilku dniach widoczny. Mniej jak dwa pakiety nie wysła się. Pocztowe wysyłki na opakowanie i list frachtowy 20 ct. więcej. Wszelkie zamówienia należy robić wprost do **St. Georgs-Apotheke, Wien, V. Wimmergasse, 33.**

5000 sztuk.

Przy nadechającej wiosnie mam zaszczyt uwiadomić Szanowną Publiczność, że w zakładzie moim są do nabycia drzewka owocowe w najwyborniejszych gatunkach cztero i pięć-letnie po cenie 40 do 10 ct. za sztukę. Szkółka moja zjednała sobie na wystawach krajowych wielokrotnie odznaczenia, zatem co do gatunków i dobroci zaręczam sumieniem. Na żądanie odsyłam spis drzewek owocowych franko.

Ludwik Stefański

ogrodnik miejski w Kołomyjach

J. IHNATOWICZ

Lwów

sklepy własne ul. Kopernika 1. 3, ul. Halicka 1. 11. Kraków Sukiennice 1. 20. Czerniowce Rynek 2.

Pilipton

włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnym użyciu przywraca piękny kolor. Pilipton nie farbuję, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę. Cena flakonu 1 zlr. 50 ct.

Puder książęcy biały

jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera żadnych metalicznych pierwiastków, przyjemnie przylega do twarzy, nadaje śliczną, naturalną i bardzo przyjemną białosć i delikatność. Cena pudełka 1 zlr.

Woda lwowska

Przyjemny, delikatny i długotrwały zapach tej wody, sprawił to, że w Antwerpii na wystawie wszechświatowej, została publicznie proklamowaną i wyszczególnioną. Cena flakonu mniejszego 80 ct, większego 1 zlr. 50 cent.

Doniesienia rozmaite po 1 1/2 centa od wyrazu.

Otworzyć mając się zakład wodoleczniczo-klimatyczny „Marjówka” koło Lwowa poszukuje zdolnego kąpielowego i zdolną kąpielową. Oferty przyjmuje Zarząd realności Emila Berlemiljana Brajera we Lwowie.

Na post!

Marynaty z łososia, węgorka, szczupaka, minogi, śledzie, sardynki, pstragi na oliwie, kawior, homary i różne ryby wędzone, oraz serów kilkanaście gatunków, bryndzę, masło deser, powidła, sliwki suszone itp.

polecia handel

S. WOJCIECHOWSKIEGO

Lwów, Chorążczyzna 1. 6.

„HOTEL GARNI” pod „TRZEMA KORONAMI”

l. 10. ulica Trybunalska we Lwowie, poleca widne, elegancko urządzone pokoje gościnne od 60 centów i wyżej za dobę wraz z pościelą. Własna restauracja w miejscu. Usługa najstarsza i najlepsza. 979

FOTOMINIATURY pastelowe Stefana Grzywińskiego plac Benedyktynek 1. 2.

„Syrjusz”. Skład najlepszych gatunków kawy, Artura Kościńskiego Lwów, ul. Ossolińskich 11.

Biuro Świderskiego w Tarnowie

polecia pośrednictwo w sprzedaży i dzierżawach majątków większych i mniejszych; również polecia służbę dworską i miejską. Energetyczny z chlubnymi świadectwami ekonom kawaler z placą 300 zlr. i tantjemą 150 zlr. aw. rocznie znajdzie umieszczenie z dniem 1. lipca br.

Najtańsze źródło nabycia dobrych towarów korzennych i wyrobów młynarskich w handlu Albina Soleckiego we Lwowie ul. Wałowa liczba 11. 934

Dra Jasickiego **POBADNIK** dla Kaszlących. 50 ct.

Dwa sklepy z oknami wystawowymi przy najciekawszej ulicy w Tarnopolu do wynajęcia. Zgłoszenia przyjmuje Karol Sochaniiewicz w Tarnopolu. 444

Tutki cygaretowe z najznakomitszej fabryki francuskiej 1000 sztuk od zlr. 1. polecia fabryka F. Niżałowskiego Lwów. Hotel Żorża. Opakowanie franco, wysyłka odwrotna poczta.

Książek i nut wypożyczalnia Stanisława Köhlera ulica Batorego 28 we Lwowie. Najtańsza i najbogatsza. Abonament miesięczny 40 ct. Kaucja 1 zlr.

Do cukierni A Jseppi w Wadowicach potrzebny zdolny subjekt i chłopiec do praktyki. 509

Uczeń do praktyki poszukuje cukiernia Wierzbickiego we Lwowie. 540

Jan Ziegler rymarz, siodlarz i lakiernik w Samborze 496

Tłumaczyć z rosyjskiego na polski lub niemiecki język, poszukuje zajęć inteligentny człowiek p. p. redaktor gazet poleca się. Adres: w Administracji. 570

Folwark pod Lwowem obszaru 10 morgów wraz z inwentarzem natychmiast do sprzedania lub zamianę na realność we Lwowie. Bliższa wiadomość u właściciela Zielona 34. Pośrednictwo wykluczone. 567

Ogromny salon bardzo widny na III. piętrze Hotelu Europejskiego od 1. kwietnia do wynajęcia. Bliższych wiadomości udzieli portier. 571

Maszyny do szycia Singera z najlepszych fabryk zagranicznych, pomimo ogromnego cła, sprowadzam tylko pełnymi wagonami. **Sprzedaje rocznie 800 sztuk**, (bez agentów lub faktorów). Raty tygodniowe 1, miesięczne 4 zlr. gotówka 10% taniej. **Józef Iwanicki** Lwów. Hotel Żorża. Filja Kraków, Rynek 25. Proszę żądać cenników, proszę o łaskawe zlecenia. 185

Handel korzenny St. Romanowicza w Kołomyjach poszukuje praktykanta z ukończoną 3-letnią lub realną. 558

Biuro wywiadowcze Lwów Wałowa 12. poleca tylko z doświadczeniem rekomendacjami oficjalistów i wszelkiego rodzaju doborową służbę tak dworską jakoteż i miejską. 429

Trąby, klarnety, flety, fagoty, tańsze tanio do sprzedania ul. Wałowa 15, I piętro, ganek. 559

Uczeń potrzebuje jest do kapelusznika Antoniego Kożelouka Rynek 1. 29. Lwów. 568

Handel korzenny Juliusza Holecera w Rzeszowie, poszukuje natychmiast subjeкта.

Osoba, 27 lat, wdowa znajdująca się dobrze na gospodarstwie poszukuje miejsca do zarządu domu. Oferty pod lit. K. K. w Admin. 574

Substytut notarialny szuka jako taki lub jako konceptista tposady. Adres: Substytut w domu p. Michała Kosonockiego.

Biuro Krzczkowskiego Lwów Wałowa 12. poszukuje zaraz dwie gubernantki katoliczek, dwie izraelitki, jedną niemkę wesołego temperamentu do towarzyszenia starszej panny, żeby umiała doskonale grać fortepianu, dwie boni niemki, dwóch gubernierów. 579

Karetę w dobrym stanie, na oliwnych osiach, tanio do sprzedania. Wiadomość Ludwik Czarnecki ul. Kościuszki 1. 18. Lwów. 576

Kamienica blisko parku stryjskiego z czynszem rocznym 1.640 zł. pod korzystnymi warunkami jest do sprzedania. Wiadomość w Administracji. 577

Praktykanta przyjmie c. k. Urząd pocztowo-telegraficzny w Turce koło Chyrowa. 730

CERATY Obicia powozowe dywany i chodniki poleca najtaniej **St. Wyszynska** Lwów, Kopernika 16.

Stampile i monogramy **Kauczukowe**

polecia **R. KRIMMER** we Lwowie, Hotel Francuski.

Tylko w Magazynie chińsk. srebra Jakubowski i Jarra Rynek 37, można dostać w oryginalnych paczkach prawdziwą chińsko-rosyjską herbatę i samowary tulskie.

Mieszkania i sklepy po 1 cencie od wyrazu.

5 lub 4 pokoje etc. Pomieszkania kawalerskie wynajmuje Zarząd realności Emila Bertemiljana Brajera w godz. 9—12 i 3—5.

Chorążczyzna 12. cztery pokoje z przedpokojem i kuchnią II. piętro od 1. kwietnia do wynajęcia. 569

Elegancko umeblowany frontowy pokój, z osobnym wchodem, balkonem, z usługą, opałem i oświetleniem jest od 15. marca b. r. do wynajęcia. Jagiellońska 12. II. piętro. 580

18 Pańska na II. piętrze 4 pokoje kuchnia od 1. kwietnia do wynajęcia. 575

Zaraz do wynajęcia w kamienicy ul. Czarnaeskiego 1. 12. obok k. Namiestnictwa. Na pierwszym piętrze, cztery pokoje z balkonem, przedpokój, kuchnia, komora, strych i piwnica. Na drugim piętrze (w oficynach) dwa pokoje, alkierz, przedpokój, kuchnia, strych i piwnica.

Pomieszkanie dogodnie zaraz do wynajęcia ul. św. Teresy 1. 30. 223

Do najęcia ulica Solarna 4. 2 pokoje z kuchnią na I. piętrze.

Kawalerski pokój wspólny z całym utrzymaniem za 20 zlr. Adres w Administracji.

Pokój z osobnym wchodem na I. piętrze w pobliżu politechniki. Wiadomość w Administracji Kurjera. 500

Do wynajęcia od 1. kwietnia 4 lub 5 pokoi z przedpokojem, kuchnią i spiżarnią. Przy ulicy (Bocznej) Zimorowicza 1. 7. 512

Przy ulicy Kurkowej 1. 2. do wynajęcia od 15. marca: na I. p. 4 pokoje z balkonem i kuchnią, w perterze 4 lub 3 pokoje z kuchnią, od 1. kwietnia na I. p. 4 pokoje z balkonem i kuchnią. 565

Korespondencje prywatne.

Od ostatniego widzenia trwająca choroba powodem mego milczenia. List Twój dziś odebrała odczytała osoba najmniej do tego powołana; niech Bóg Ci przebaczy, żeś mnie zgubiła na zawsze. Niepisz dopokąd znów się nie odezwę w „Kurjerze” za tydzień lub później, gdy wyjdę z domu. Twój.

Kobieta średniego wieku inteligentna, obrotna, biegła w pamięciowym rachunku, posiadająca świadectwa, albo polecenia osób znanych

znajdzie zajęcie

na sezon letni w pierwszorzędnym zakładzie handlowym pozamiejscowym. Zgłoszenia pisemne z podaniem dokładnego adresu: Admin. Kurjera Lwowskiego pod 1. E. D.

Majątek do sprzedania

w uroczej okolicy nad Dniestrem położony 1280 morgów obszaru, z tych zwyż 700 morgów skomasygowanych pszennej gleby i do 580 morgów lasu. Bliższe szczegóły u właściciela w Hubinie, poczta Złoty Potok.

Niestemplowane losy

o misnowieci: weg. czerwonego krzyża, Bazyliki, Jo-sziv, biopoteczne i peszteńskie, które są w Austrii wzorzone, dalej kupony losów tureckich kupuje najlepiej dom bankowy

Schlesinger J.

Budapeszt, V. Eötvös-ter 20 sz. a. Do ewentualnych niemieckich zażyta należy załączyć markę listową.

J. A. BACZEWSKI
Lwów,
poleca wysmienitą starą
lepszą od koniaku
STARKE

Marka	—70	1860	1-20
**	—90	1850	1-50
***	1—	1840	2-50

Pomaga trawieniu, działa zadziwiająco na apetyt, czyści krew i pomnaża jej zasób, odżywia i wzmacnia organizm

KNEIPPÓWKA
wódka z ziół i owoców leczniczych księdza Kneippa.
Cena flaszki 1 zlr. wa.

Używa się kieliszek przed obiadem, chorzy piją po łyżce z wodą.
Wyłączny skład w droguerji
Leopolda Lityńskiego
magistra farmacji
we Lwowie, Kopernika 2.
Na prowincję wysyła się (najmniej 2 flaszki) odwrotną pocztą.

Powyzsze ceny są fabryczne, w mieście o 10 ct. na butelce wyższe.

W sali Frohsinu (Hotel Żorża)
we środę dnia 9. marca o g. 7 1/2, wieczorem

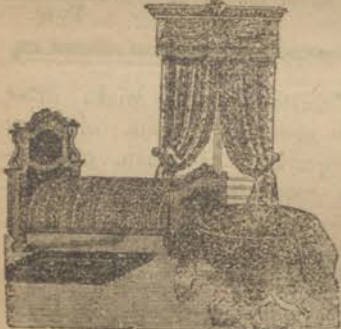
ODCZYT WESTMARKA:
15 miesięcy między ludożercami nad górnym biegiem rzeki Kongo i Stanleya skandale.

Ceny miejsce: Fotel 1 zlr. 50 ct., krzesło 1 zlr. Wstęp dla uczniów 50 ct.

Bilety do nabycia w księgarni Gubrynowicza i Schmidta i z podwyżką 20 ct. przy kasie.

Wyprzedaż sezonowa i resztek!
Do szanownych odbiorców wiedeńskiego magazynu
„AU LOUVRE“
we Lwowie plac Kapitulny liczb 3.

Celem uzyskania miejsca dla niebawem sprowadzić się mających artykułów wiosennych, urządził się jak co roku wielką wyprzedaż sezonową i resztek i wyprzedaje się następujące towary po zadziwiająco tanich cenach:

Oddział I. Portjery, sztuka po 1-20, 1-50, 1-80; całkiem ciężkie perskie 2-50 i 5 zł.; firanki koronkowe po 70, 90 ct. do 3 zł. Dalej wszystkie pozostałe derki na konie, kocy podróżne, do sań, flanelowe, kołdry stebnowane i jedwabne, 75 pojedynczych kap, przeszło 100 kołder, kilka tysięcy resztek dywaników, metr po 25, 35 i 50 ct. i wyżej, wiele dywanów salonowych, dywaników do pokojów jadalnych, przed łóżka i na ściany; przedmioty dekoracyjne; narzutki na ottomany, kilimy; niezliczone transparenta; oryginalne malowidła na szkle.

Oddział II. Wszelkie będące na składzie staniki trykotowe, czarne, kremowe i kolorowe, wyprzedają się po 1-20, 1-50, 3 do 4 zł., także wszelkie pozostałe zarękawki „Boa“, kołnierze futrzane i towary z futra, spodnie włóczkowe, chustki, pończochy zimowe, bielizna Jägera, barebanowa i rękawiczki zimowe. Wyprzedają się także pozostałe sukienki dziecięce, kaftanki i bielizna Jägera dziecięca po połowie ceny.

Oddział III. Tysiąc resztek, kawałki haftów do bielizny, dalej koronki, watażki, woalki, borty, pasmanterja, tiule, aksamit, plusz, foulary, brokaty i inne matejje jedwabne.

Z poważaniem

Zarząd Magazynu „AU LOUVRE“ we Lwowie, pl. Kapitulny 3.

Ciągnienie już 1. kwietnia 1892.

LOSZY MIASTA WIEDNIA
główna wygrana zlr. 200.000.
Promesy na te losy po zlr. 3-75.

Losy Cisanskie (Theisslose)
główna wygrana zlr. 100.000.
Promesy na te losy po 2 zlr. 50 ct.

Sprzedaje po kursie dziennym
August Schellenberg
Dom bankowy i kantor wymiany we Lwowie
Wydawnictwo gazety losowań „NADZIEJA“. Prenumerata roczna we Lwowie 1-70, na prowincji zlr. 1-80.

Wydawca, naczelny redaktor Rewakowicz Henryk. Odpowiedzialny redaktor Bolesław Wystouch.

Pokoje do śniadań i kolacji urządzone na sposób krakowski.

UWIADOMIENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. P. T. Publiczność, że z dniem 6. marca b. r. otworzyłem przy ulicy Trzeciego Maja l. 2. (dawny gmach Kasy oszczędności) handel towarów korzennych, delikatesów i win pod firmą:

WŁADYSŁAW MUSIAŁOWICZ.

Na podstawie długoletniej pracy w pierwszorzędnym tego rodzaju handlach, pozwalam sobie polecić handel mój Szanownej P. T. Publiczności, zapewniając zarazem, iż staraniem mojem będzie, doborowym towarem, przystępną ceną, jakoteż rzetelną usługą zjednać sobie zaufanie Szan. P. T. Publiczności. Polecam się łaskawym względem

z głębokim szacunkiem
Władysław Musiałowicz.

Doborowe zimne i gorące przekąski o każdej porze.

Dotąd nieprzewyższony!

W. Maagera
prawdziwy czyszczony
TRAN Z WĄTROBY
przez Wilhelma Maager z Wiednia.

Przez pierwsze znakomitości medyczne rozbierny i jako łatwy do strawienia, także dzieciom szczególnie zalecany i ordynowany jako najczystszy, najlepszy i za najnaturalniejszy uznany środek przeciw słabościom piersi i płuc, szkrofulom, ostudom, czyrakom, wyrzutom naskórnym, słabościom gruźlowym, osłabieniom i t. d.

Flaszka po 1 zlr. w moim składzie fabrycznym: Wien III./3. Heumarkt nr. 3. tudzież we wszystkich aptekach i handlach korzeni monarchji austro-węg. do nabycia.

We Lwowie u pp. Piotra Mikołascha, Zygmunta Ruckera, Jakóba Beisera, K. Krzyżanowskiego aptekarzy, Stan. Markiewicza, K. Bałabana, kupeców.

Główny skład nafty ulica Sobieskiego liczb 1.

R. DITMAR
we Lwowie, plac Marjacki liczb 9.
otworzył dla wygody swych P. T. Odbiorców

filję swego składu nafty
ul. Trybunalska l. 10, pod 3 koronami

i sprzedaje także jak w głównym składzie

1	litr nafty salonowej podwójnie rafinowanej	21 centów
"	" " gospodarskiej	19 "
"	" " bezpieczeństwa R. Ditmara	30 "

Opust przy jednorazowym odbiorze lub przedpłacie 10 litrów, 2 ct. na litrze, przy odbiorze w beczkach (około 140 Kl.) stosowny rabat.

Bezplatna odstawa do domu od 5 litrów począwszy. — Telefon nr. 226.

Filja składu nafty ulica Trybunalska liczb 10.

Sadzonki i nasiona leśne starannie opakowane rozsyła za zaliczką pocztą lub koleją

Leśnictwo Zassów pod Czarną.

I. Nasiona za 1 funt = 1/2 kg. Sosny zwyczajnej (Pinus silvestr.) zlr. 1-20, sosny amerykańskiej (P. strobus-Weymutha) zlr. 3-60, sosny czarnej (P. austriaca) zlr. 1-20, świerka 80 ct., modrzewia 90 ct., akacji 30 ct., brzozy 50 ct., olchy 55 ct., Jesiona 15 ct.

II. Sadzonki. Sosna zwyczaj. 1-rocza 50 ct., sosna czarna 1-rocza 50 ct. (sadzonek sosny 2 i 3-letnich nie sprzedajemy, bo nigdy nie są do kultury zdolne). Świerk 2, 3, i 4 letni po zlr. 1, 1-50 i 2, modrzew 2, 3 i 4 letni po zlr. 2, 2-50 i 3, brzoza 3 i 4 letnia zlr. 2-50, olszyna 2 i 3 let. po 2 i 3 zlr., akacja 1 i 2-letnia po 2-50 i 3 zlr.

Crategus (biała cierz na żywo-płoty) 10 zlr. za 1000 sztuk.

HOTEL IMPERIAL.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że urządziliśmy nowy Hotel o 80 pokojach w pałacu kolei Państwowej przy ulicy 3go Maja liczb 3. pod nazwą

HOTEL IMPERIAL
i z dniem 6. lutego 1892 oddaliśmy go do użytku publicznego.

Restauracja pod własnym zarządem w hotelu.
Pokoje od 80 ct.

Dziękując za dotychczasowe względy w Hotelu centralnym, polecamy się i tutaj nadal łaskawym względem.

Z głębokim szacunkiem
Janowicz & Strzelczuk.

Drukarnia Polska we Lwowie K. F. Ostaszewskiego